

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره سیاستها و مقررات ارزی

«مجموعه مقررات ارزی»

بخش سوم:

«خدمات ارزی و سایر مبادلات ارزی بین‌المللی»

www.tadavomsanaat.com

«بخش سوم»

خدمات ارزی و سایر مبادلات ارزی بین المللی

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۲	الف - خرید ارز
۳	ب - فروش ارز
۱۴	ج - مقررات مربوط به حسابهای ارزی

خدمات ارزی و سایر مبادلات ارزی بین‌المللی

مقررات خرید ارز از کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی اعم از ایرانی و خارجی توسط شعب داخلی و خارجی آن‌بانک و همچنین فروش ارز بابت خدمات ارزی و سایر مبادلات ارزی بین‌المللی بشرح زیر اعلام میگردد.

الف. خرید ارز

۱- ارزهای قابل خرید توسط بانک مرکزی عبارتند از یورو، پوند انگلیس، دلار آمریکا، ین ژاپن، فرانک سوئیس، درهم امارات متحده، ریال عربستان سعودی، دلار کانادا، دینار بحرین.

تبصره ۱- خرید ارزهای جهانروا و سایر ارزها در صورتیکه در آن‌بانک مصرف داشته باشند بلامانع است. ادارات بین‌الملل و یا خارجه بانکها موظفند لیست ارزهای قابل خرید توسط شعب را تعیین و جهت اقدام به شعب ارزی ذیربط ابلاغ نمایند.

تبصره ۲- خرید ارزهای انتقالی قابل وصول از طریق سیستم بانکی بین‌المللی از جمله حوالجات ارزی، چکهای مسافرتی، کارتهای اعتباری و سایر ابزارهای معتبر بانکی و موجودی حسابهای ارزی بدون هیچگونه محدودیتی مجاز میباشد.

تبصره ۳- خرید ارز به صورت اسکناس به هر میزان با رعایت قانون مبارزه با پولشویی و مقررات مربوط مجاز می‌باشد.

۲- خرید ارز به حساب آن بانک می‌باشد و سود و زیان احتمالی نیز بعهده آن بانک خواهد بود.
۳- خرید و فروش ارز بین بانکها از محل ارزهای خریداری شده از بانک مرکزی، مجاز نمی‌باشد.
۴- پرداخت هم‌ارز ریالی ارزهای خریداری شده توسط شعب خارج از کشور آن‌بانک در داخل کشور بلامانع است. در هر حال تسویه ریالی ارزهای خریداری شده توسط شعب مذکور بایستی در داخل کشور انجام گیرد.

۵- خرید ارز از وزارتخانه‌ها، موسسات و شرکتهای دولتی، کلیه سازمانهای دولتی و شرکتهای تابعه و وابسته به آنها، موسسات و شرکتهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام می‌باشد مانند شرکت ملی نفت ایران، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، سازمان صنایع ملی ایران، شرکت مخابرات ایران، شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران، موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی (موضوع تبصره ماده ۵ قانون محاسبات عمومی کشور: شامل بنیاد پانزده خرداد، بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی، بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، کمیته امداد امام خمینی (ره)، جمعیت هلال احمر، سازمان تامین اجتماعی، شورای انقلاب فرهنگی و موسسات و شرکتهای تابعه آنها...) موکول به آن است که بالاترین مقام و مسئول امور مالی دستگاه ذیربط تایید نماید که ارز ارائه شده جهت فروش بطور مستقیم و یا غیر مستقیم از محل ارز تخصیصی با نرخ کمتر از نرخ گواهی سپرده ارزی در سالهای قبل تامین نشده بلکه ارز مزبور نتیجه فعالیتهای مجاز اقتصادی که طبق ضوابط و مقررات انجام شده تحصیل گردیده است.

- ۶- خریدارزهایی که منشاء آنها از محل ارزهای تخصیصی از سوی این بانک، چه بصورت مستقیم و چه بصورت غیرمستقیم می باشد مانند ارزهای حاصل از مطالبه وجه ضمانتنامه و اعتبارات اسنادی و غیره، بایستی به نرخ ارز تخصیصی و بحساب این بانک صورت پذیرد.
- ۶-۱- خرید ارزهای حاصل از مطالبه وجه ضمانتنامه که اعتباراسنادی یا قرارداد مربوطه به نرخهای واریزنامه، گواهی سپرده ارزی، توافقی، حاصل از صادرات و نرخ روز می باشد به نرخ روز مطالبه وجه ضمانتنامه و درمورد اعتبارات اسنادی بانرخیهای فوق الذکر به نرخ روز خرید بلامانع است.
- ۷- درمواردیکه استرداد ارزهای مصرف نشده بموجب این دستورالعمل ضروری است (مأموریت، فرصتهای مطالعاتی و دانشجویی، تأمین ارز صادرکنندگان کالاهای غیرنفتی و خدمات فنی و مهندسی بابت خرید اسناد مناقصه و تأمین هزینه های بازاریابی و همچنین بازرگانان و دارندگان کارت بازرگانی بابت تأمین هزینه های بازاریابی و ...) از مستردشده به نرخ خرید روز استرداد، خریداری خواهد شد.

ب. فروش ارز

فروش ارز بابت مصارف مشروحه زیر طبق ضوابط اعلام شده بلامانع است:

تبصره - تأمین وجوه ارزی بابت مصارف دستگاههای اجرایی که در ذیل اعلام گردیده از محل حساب ارزی آنان نیز با رعایت سایر مقررات بلامانع است.

۱- ارز درمانی

۱-۱- فروش و انتقال ارز درمانی و هزینه اقامت برای بیماران آزاد حداکثر تا ده هزار دلار با ارایه تاییدیه و برآورد هزینه مرکز درمانی خارج از کشور و همچنین تایید و تشخیص کتبی پزشک متخصص معالج داخلی که در آن ضرورت ادامه معالجه در خارج از کشور و میزان ارز مورد نیاز در آن درج شده باشد منوط به اخذ وثیقه به میزان ۳۰٪ هم ارز ریالی ارز پرداخت شده به نرخ مبادله ای بلامانع است. بدیهی است آزاد سازی وثیقه دریافتی نیز پس از ارایه اسناد ذکر شده در بند (۴-۱) ذیل امکان پذیر خواهد بود.

تبصره - تعیین نوع وثیقه و ضرورت پرداخت بصورت نقدی به تشخیص آن بانک می باشد.

- ۱-۲- فروش/انتقال ارز درمانی برای مبالغ بیش از ده هزار دلار با تایید شورای عالی پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی که در آن ضرورت ادامه معالجه، میزان ارز مورد نیاز جهت درمان و همچنین مدت اقامت تعیین گردیده باشد، به نرخ رسمی بلامانع است. ضمناً کمیسیونهای پزشکی دانشگاهی مجاز به ارائه تأییدیه در این خصوص نمی باشند.
- ۱-۳- ارز درمانی در صورت تصریح شورای عالی پزشکی و می بایست به حساب موسسه درمانی واریز گردد. همچنین از کل مبلغ ارز درمانی، پرداخت ارز بصورت اسکناس تا سقف مبلغ ده هزار دلار توسط آن بانک بلامانع بوده و برای پرداختهای نقدی بیش از مبلغ مذکور، کسب مجوز از بانک مرکزی الزامی است.
- ۱-۴- جهت انجام هر یک از پرداختهای فوق اخذ تعهد کتبی از بیمار و یا همراه وی مبنی بر ارائه اسناد و مدارک معالجه که به تایید نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در کشور محل معالجه رسیده باشد، حداکثر ۶ ماه پس از دریافت ارز، الزامی است.
- ۱-۵- فروش ارز، بابت اقامت بیمار و همراه، روزانه برای هرنفر حداکثر یکصد دلار تعیین می گردد.
- ۱-۶- فروش و انتقال ارز بابت هزینه درمان مأموران ثابت وزارتخانه ها، سازمانها و موسسات دولتی و افراد تحت تکفل آنان با ارائه تقاضای دستگاه ذیربط با امضاء ذیحسابی یا مدیر امور مالی و معاونت اداری و مالی دستگاه مربوطه به نرخ مبادله ای بلامانع است.

۲- ارز ماموریت

- ۲-۱- پرداخت ارز ماموریت بصورت غیر ثابت و ثابت (کوتاه و بلند مدت) بصورت موردی و یا تنخواه با ارائه تقاضای وزارتخانه ها، سازمانها/مؤسسات و شرکتهای دولتی و واحدهای وابسته و نهادهای انقلاب اسلامی و نهادهای عمومی غیردولتی (طبق فرم های پیوست شماره ۱-الف و ۱-ب حسب مورد) با امضاء ذیحسابی یا مدیر امور مالی و معاونت اداری و مالی دستگاه ذیربط به نرخ مبادله ای بلامانع می باشد.
- ۲-۲- در مورد پرداخت ارز مأموریت غیر ثابت (بصورت کوتاه مدت) لازم است تصویر مصوبه هیات نظارت بر سفرهای خارجی کارکنان دولت بضمیمه پیوست شماره "۱-الف" از متقاضی دریافت و در سوابق مربوط نگهداری شود.

۳- امور دانشجویی

۳-۱- تأمین و انتقال / پرداخت ارز دانشجویان بورسیه با ارائه درخواست وزارتین علوم، تحقیقات و

فن آوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با امضاء ذیحساب یا مدیر امور مالی و معاونت مربوطه هریک از وزارتخانه‌ها (حسب مورد) به نرخ روز اعلامی از سوی این بانک بلامانع است.

۳-۲- تأمین و انتقال ارز بابت شهریه دانشجویان آزاد خارج از کشور از مقطع لیسانس به بالا با ارائه

درخواست متقاضی در مقابل تایید وزارتخانه ذی ربط (علوم، تحقیقات و فناوری یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی) مبنی بر شاغل به تحصیل بودن دانشجو در خارج از کشور و ارائه صورتحساب دانشگاه مربوطه با تایید به میزان مبلغ مندرج در آن و حداکثر در سقف پانزده هزار دلار یا معادل آن به سایر ارزها، سالانه در وجه مؤسسه/دانشگاه ذی ربط به نرخ روز اعلامی از سوی این بانک بلامانع است. تاییدیه‌های فوق‌الذکر وزارتخانه‌های مذکور می‌تواند بدون ذکر نام بانک/شعبه مربوطه صادر گردد.

تبصره ۱- تأمین و انتقال شهریه و انتقال/پرداخت هزینه‌های اقامت در مورد دانشجویان مقطع لیسانس،

در صورتی که قبل از تاریخ ۱۳۹۷/۲/۳۱ دانشجو بوده و در حال تحصیل می‌باشند، صرفاً بابت ترم تحصیلی جاری و ترم‌های تحصیلی آتی آن‌ها بلامانع است.

تبصره ۲- در صورت درخواست دانشجو یا خانواده وی مبنی بر انجام حواله به حساب دانشجو و یا شخص

ثالث دیگر در خارج از کشور، انجام تقاضا مشروط به ارایه صورت حساب دانشگاه محل تحصیل دانشجو حاکی از اعلام میزان ارز دریافت شده از دانشجو که اصالت و اعتبار آن توسط نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در کشور محل تحصیل تایید شده باشد، با تایید وزارتخانه ذی ربط بلامانع است.

تبصره ۳- تأمین و انتقال شهریه و انتقال/پرداخت هزینه‌های اقامت (موضوع بند ۳-۳) بابت دانشجویان مقطع

فوق لیسانس به بالا که در مرحله ورود به اولین ترم تحصیلی خود می‌باشند، در صورت تأیید دانشگاه محل تحصیل از سوی وزارتخانه ذی ربط و با اخذ وثیقه از دانشجو و یا خانواده وی به میزان ۴۰٪ هم ارز ریالی ارز پرداخت شده بلامانع است. آزاد سازی وثیقه مزبور موکول به تایید وزارتخانه ذی ربط مبنی بر شاغل به تحصیل بودن دانشجو و تایید صورت حساب دانشگاه محل تحصیل دانشجو حاکی از اعلام میزان ارز دریافت شده از دانشجو که اصالت و اعتبار آن توسط نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در کشور محل تحصیل تأیید شده باشد، ظرف مهلت ۶ ماه از تاریخ پرداخت وجه خواهد بود.

۳-۳- تأمین و انتقال/پرداخت ارز بابت هزینه‌های اقامت دانشجویان آزاد خارج از کشور از مقطع

لیسانس به بالا به میزان حداکثر ماهیانه هزار دلار یا معادل آن به سایر ارزها برای هر نفر و برای هر عضو خانواده (همسر و فرزند) ماهیانه حداکثر پانصد دلار یا معادل آن به سایر ارزها به نرخ روز اعلامی از سوی این بانک بلامانع است.

۳-۴- برای پرداخت‌های فوق (موضوع بندهای ۲-۳ و ۳-۳)، تایید وزارتخانه ذی ربط می‌بایست در هر

سال تمدید شود.

۴- فروش ارز بابت فرصتهای مطالعاتی و هزینههای درمانی اعضای هیئت علمی

۴-۱- فروش، انتقال / پرداخت ارز بابت فرصتهای مطالعاتی با ارائه درخواست دانشگاهها و یا مؤسسات آموزشی وابسته به وزارتین علوم، تحقیقات و فن آوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بامضای ذیحساب یا مدیر امور مالی و معاونت اداری و مالی دانشگاهها و مؤسسات آموزشی مزبور به نرخ مبادله ای بلامانع است.

۴-۲- فروش، انتقال / پرداخت ارز بابت هزینههای درمانی (شامل هزینه بیمه و درمان) اعضای هیئت علمی (و خانواده آنها) که به فرصت مطالعاتی اعزام شده اند با تایید ذیحساب یا مدیر امور مالی و معاونت اداری و مالی دانشگاهها و مؤسسات آموزشی مربوطه به نرخ آزاد بلامانع است.

۵- انتقال ارز بابت حق عضویت و حق ثبت نام در سازمانها و مجامع

بین المللی و محافل علمی و هزینه چاپ مقالات علمی

وزارتخانه ها ، سازمانها/مؤسسات و شرکتهای دولتی و واحدهای دولتی و نهادهای انقلاب اسلامی و نهادهای عمومی غیردولتی با ارائه درخواست توسط دستگاه ذیربط با امضاء ذیحسابی یا مدیر امور مالی و معاونت اداری و مالی دستگاه مربوطه به نرخ مبادله ای بلامانع است.

۶- هزینه شرکت در نمایشگاههای خارج از کشور

فروش و انتقال ارز جهت برپایی و شرکت در نمایشگاههای خارج از کشور با تایید سازمان توسعه تجارت ایران به نرخ آزاد بلامانع می باشد.

۷- فروش / انتقال حق الوکاله در رابطه با دعاوی خارجی

فروش / انتقال حق الوکاله دعاوی خارجی و سایر هزینههای حقوقی در صورت ارائه تاییدیه دفتر مرکز امور خدمات حقوقی بین المللی جمهوری اسلامی ایران که در آن مبلغ حق الوکاله و موسسه خارجی مورد نظر قید گردیده در وجه حساب اعلام شده توسط آن دفتر به نرخ مبادله ای بلامانع است.

۸- بابت اصل و سود سرمایه‌گذاری خارجی

فروش و انتقال ارز بابت اصل و سود سرمایه‌گذاری‌های خارجی با تایید سازمان سرمایه‌گذاری و کمکهای اقتصادی و فنی ایران به نرخ آزاد بلامانع است.

۹- بابت کارمزدها

فروش ارز بابت کارمزد آندسته از اعتبارات اسنادی وارداتی که تأمین آن بمعده خریدار می‌باشد با اعلام بانک کارگزار و همچنین فروش ارز بابت کارمزد حواله‌ها و ضمانتنامه‌های ارزی به نرخ آزاد بلامانع می‌باشد.

۱۰- هزینه دفاتر خارج از کشور

فروش، انتقال ارز بابت هزینه دفاتر خارج از کشور وزارتخانه‌ها، سازمانها/مؤسسات و شرکتهای دولتی و واحدهای وابسته، سفارتخانه‌ها و نهادهای انقلاب اسلامی و نهادهای عمومی غیردولتی با امضاء ذیحساب یا مدیر امور مالی و معاونت اداری و مالی به نرخ مبادله‌ای بلامانع می‌باشد.

۱۱- هزینه اجاره و اشتراک شبکه‌های اطلاعاتی (اینترنت، روتر و ...)

فروش و انتقال ارز به درخواست وزارتخانه‌ها، سازمانهای دولتی و نهادهای انقلاب اسلامی و نهادهای عمومی غیردولتی با امضاء ذیحسابی یا مدیر امور مالی و معاونت اداری و مالی دستگاه مربوطه به نرخ مبادله‌ای بلامانع است.

۱۲- هزینه برگزاری همایش‌های بین‌المللی

فروش، انتقال/پرداخت ارز به درخواست وزارتخانه‌ها، سازمانها/مؤسسات و شرکتهای دولتی و واحدهای وابسته و نهادهای انقلاب اسلامی و نهادهای عمومی غیردولتی با امضاء ذیحساب یا مدیر امور مالی و معاونت اداری و مالی به نرخ آزاد بلامانع می‌باشد.

۱۳- هزینه انجام آزمایشهای علمی و فنی، انتشار آگهی در خارج از کشور و دریافت گواهی‌های بین‌المللی (استاندارد، کیفیت و ...)

فروش و انتقال ارز بدرخواست وزارتخانه‌ها، سازمانها/مؤسسات و شرکتهای دولتی و واحدهای وابسته و نهادهای انقلاب اسلامی و نهادهای عمومی غیردولتی بامضاء ذیحساب یا مدیرامور مالی و معاونت اداری و مالی به نرخ مبادله‌ای بلامانع می‌باشد.

۱۴- هزینه خرید امتیاز پخش فیلم و دریافت‌های ماهواره‌ای و ارتباطی

۱۴-۱- فروش و انتقال ارز بابت خرید امتیاز پخش فیلم بدرخواست یا تایید وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران و شرکتهای واحدهای وابسته به آنها بامضاء ذیحساب یا مدیرامور مالی و معاونت اداری و مالی به نرخ آزاد بلامانع می‌باشد.

۱۴-۲- فروش و انتقال ارز بابت دریافت‌های ماهواره‌ای و ارتباطی بشرط تایید سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران و یا وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات (حسب‌مورد) با امضاء ذیحساب یا مدیر امور مالی و معاونت اداری و مالی متقاضی به نرخ مبادله‌ای بلامانع است.

۱۵- فروش و انتقال ارز بابت هزینه‌های شرکتهای بیمه ایرانی

فروش و انتقال ارز بابت هزینه‌های بیمه اتکایی، حق بیمه‌های قابل برگشت به بیمه‌گذار یا سایر هزینه‌هایی که الزام درپرداخت ارز را بهمراه داشته باشد، باتایید بیمه مرکزی ایران به نرخ مبادله‌ای بلامانع می‌باشد.

۱۶- فروش ارز به شرکتهای منتخب برای اعزام زائرین به عمره مفرده و عتبات عالیات(عراق)

فروش ارز به نرخ آزاد به شرکتهای معرفی شده از سوی سازمان حج و زیارت بامضاء ذیحساب یا مدیرامور مالی و معاون اداری و مالی سازمان به منظور فوق بلامانع است. پس از شش ماه از تاریخ فروش ارز تایید بالاترین مقام شرکت خریدار ارز مبنی بر هزینه‌نمودن مبلغ بهمراه ارسال لیستی از هزینه‌های بعمل آمده برای تسویه حساب ضروری می‌باشد.

۱۷- هزینه ثبت نام جهت شرکت در آزمونهای بین‌المللی از جمله IELTS ، GRE، TOEFL و ... که توسط سازمان سنجش آموزش کشور در داخل کشور برگزار می‌گردد

فروش و انتقال ارز با درخواست کتبی متقاضی و ارائه تأییدیه از سوی سازمان سنجش آموزش کشور به نرخ آزاد بلامانع می‌باشد.

۱۸- ترتیبات نحوه تأمین ارز بابت مصارف ارزی خدماتی مرتبط با تسهیلات ارزی

۱۸-۱- تأمین ارز بابت سهم‌الشرکه (آورده) متقاضی و بازپرداخت تسهیلات اعطایی (اعم از اصل، سود و وجه التزام تأخیر تأدیه دین) به تسهیلات گیرندگان از محل منابع بانک‌ها و بانک توسعه و تجارت اکو در چارچوب بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی به نرخ بازار دوم ارز و از طریق سامانه نیما امکان‌پذیر است.

۱۸-۲- تأمین ارز بابت سهم‌الشرکه (آورده) متقاضی و بازپرداخت تسهیلات اعطایی (اعم از اصل، سود و وجه التزام تأخیر تأدیه دین) به تسهیلات گیرندگان از محل منابع بانک جهانی و بانک توسعه اسلامی در چارچوب بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی با تأیید سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران به نرخ بازار دوم ارز و از طریق سامانه نیما امکان‌پذیر است.

۱۸-۳- تأمین ارز بابت سهم‌الشرکه (آورده) متقاضی و بازپرداخت تسهیلات ریفاینانس (اعم از اصل، سود و وجه التزام تأخیر تأدیه دین) حسب گروه کالای وارداتی به نرخ رسمی و یا نرخ بازار دوم ارز و از طریق سامانه نیما امکان‌پذیر است.

۱۸-۴- تسویه بدهی (اعم از اصل، سود و وجه التزام تأخیر تأدیه دین) تسهیلات گیرندگان از محل حساب ذخیره ارزی موضوع آیین‌نامه اجرایی ماده ۲۰ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، به صورت ارزی (ارائه عین ارز از سوی بدهکار) و یا به صورت ریالی مطابق آیین‌نامه مزبور می‌باشد.

۱۸-۵- تأمین ارز جهت بازپرداخت تسهیلات اعطایی (اعم از اصل، سود و وجه التزام تأخیر تأدیه دین) از محل منابع جزء (د) بند (۶) قانون بودجه سال ۱۳۸۸ کل کشور (موضوع تصویب‌نامه شماره ۲۱۱۶۰۷/ت/۴۳۳۰۴ ک مورخ ۱۳۸۸/۱۰/۲۷ کمیسیون موضوع اصل ۱۳۸ قانون اساسی) به نرخ بازار دوم ارز و از طریق سامانه نیما امکان‌پذیر است.

۱۸-۶- تأمین ارز بابت سهم‌الشرکه (آورده) متقاضی و بازپرداخت تسهیلات اعطایی (اعم از اصل، سود و وجه التزام تأخیر تأدیه دین) به تسهیلات گیرندگان از محل منابع بانک‌ها در مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی کشور به نرخ بازار دوم ارز و از طریق سامانه نیما امکان‌پذیر است.

۱۸-۷- تأمین ارز بابت سهم‌الشرکه (آورده) متقاضی، پرداخت اقساط و هزینه‌های تبعی اعتبارات اسنادی فاینانس خودگردان و غیر خودگردان، به نرخ بازار دوم ارز و از طریق سامانه نیما امکان‌پذیر است.

۱۸-۸- بازپرداخت تسهیلات اعطایی (اعم از اصل، سود و وجه التزام تأخیر تأدیه دین) از محل منابع صندوق توسعه ملی به صورت ارزی از محل درآمد ارزی متقاضی بوده و در صورت عدم تکافوی درآمد ارزی بنا به تشخیص و تایید صندوق توسعه ملی، صرفاً تا پایان سال ۱۳۹۹ به صورت ریالی و به نرخ بازار دوم ارز (مندرج در سامانه معاملات الکترونیکی ارز - ETS) در روز بازپرداخت، به حساب ریالی صندوق مذکور نزد بانک مرکزی امکان‌پذیر است.

تبصره: تأمین ارز بابت سهم‌الشرکه (آورده) متقاضی به نرخ بازار دوم ارز و از طریق سامانه نیما امکان‌پذیر می‌باشد.

ج. مقررات مربوط به حسابهای ارزی

از تاریخ اجرای این دستورالعمل بحث منشاء داخلی و خارجی ارز منتفی بوده و همه حسابها اعم از جاری و سپرده تحت عنوان کلی حساب ارزی طبقه‌بندی می‌گردند و سود حسابهای سپرده نیز بصورت ارزی و بر مبنای نرخهای بین‌المللی توسط آن بانک تعیین و در سررسید قابل پرداخت می‌باشد.

۱- افتتاح حسابهای ارزی برای کلیه دستگاههای موضوع ماده ۲۲۲ قانون برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران

- افتتاح حساب جاری ارزی صرفاً در شعب بانکهای دولتی داخل کشور با رعایت ضوابط مربوطه و نیز موارد ذیل بلامانع است:

- ۱-۱- ارائه درخواست گشایش حساب به همراه فرم تکمیل شده مربوطه (پیوست شماره ۴) و معرفی حداقل دو امضاء مجاز برای استفاده از حساب توسط بالاترین مقام اجرایی دستگاه ذیربط.
- ۱-۲- ارائه مجوز خزانه‌داری کل وزارت امور اقتصادی و دارایی در مورد دستگاههای موضوع ماده ۲۲۲ قانون برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران.

تبصره ۱- دستگاههای مزبور مجاز به واریز و استفاده از ارزهایی که بصورت مستقیم و یا غیرمستقیم از محل سهمیه ارزی که سالهای قبل به آنها تخصیص داده شده نمی‌باشند. ارزهای مذکور را بایستی بانرخ تخصیصی به این بانک بفروشند.

تبصره ۲- استفاده از حساب در هر مورد منوط به رعایت مقررات هر مصرف می‌باشد. بطور مثال چنانچه دربند مربوط به "شرح وجوهی که از حساب برداشت می‌شود" واردات کالا مجاز شده باشد انجام این امر منوط به طی مراحل ثبت سفارش در وزارت بازرگانی و گشایش اعتبار اسنادی از محل حساب با رعایت مقررات و ضوابط مربوطه می‌باشد.

تبصره ۳- افتتاح حساب ارزی اعم از جاری و مدت دار در خارج از کشور بنام دستگاههای موضوع ماده مذکور منوط به اخذ مجوز از این بانک می‌باشد.

تبصره ۴- افتتاح حساب ارزی مدت دار نزد شعب بانکهای داخل کشور بنام دستگاههای موضوع ماده ۲۲۲ قانون برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مجاز نمی‌باشد.

- ۱-۳- آن بانک مکلف است حداکثر یک هفته پس از افتتاح حساب، مراتب را به همراه تصویر فرم تکمیل شده جهت اطلاع به اداره سیاستها و مقررات ارزی این بانک ارسال نماید.

۲- افتتاح حسابهای ارزی بنام اشخاص حقیقی و حقوقی

- ۲-۱- شرایط افتتاح
- الف- افتتاح حسابهای ارزی بنام کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی ایرانی و خارجی بلامانع است.
- ب- افتتاح حسابهای ارزی به ارزهای (یورو، پوند انگلیس، دلار آمریکا، ین ژاپن، فرانک سوئیس، درهم امارات متحده، ریال عربستان سعودی، دلار کانادا، دینار بحرین) امکانپذیر می باشد.
- تبصره:** استفاده از سایر ارزها جهت افتتاح حسابهای ارزی بنا به تشخیص و صلاحدید آن بانک بلامانع می باشد.
- ج- متقاضی افتتاح حسابهای ارزی اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی ایرانی و خارجی بایستی واجد شرایط افتتاح حسابهای ریالی باشند.

۳- انواع حسابها

حسابهای ارزی به یکی از صور زیر قابل افتتاح می باشد:

- ۳-۱- حسابهای قرض الحسنه پس انداز ارزی
- ۳-۲- حسابهای قرض الحسنه جاری ارزی
- ۳-۳- حسابهای ارزی سرمایه گذاری مدت دار

۴- حداقل مانده حسابها و حداکثر نرخ سود

- حسابهای ارزی یادشده هر یک مشمول حداقل خاص قابل قبول برای افتتاح و سود متعلقه مربوط به خود به شرح زیر می باشند:
- ۴-۱- حداقل قابل قبول برای افتتاح و مانده حسابهای قرض الحسنه پس انداز، قرض الحسنه جاری و حساب ارزی سرمایه گذاری مدت دار توسط هر بانک تعیین می گردد.
- ۴-۲- حداقل مدت زمان ماندگاری سپرده ارزی برای برخورداری از سود، یک ماه از زمان افتتاح حساب تعین می گردد.
- ۴-۳- سودارزی توسط بانکها متناسب با بازدهی بکارگیری این منابع تعیین و بر مبنای رویه های متداول در بازارهای بین المللی بصورت ارزی قابل پرداخت خواهد بود.
- ۴-۴- به دارندگان حسابهای قرض الحسنه پس انداز و جاری ارزی سود تعلق نمی گیرد.
- ۴-۵- شرکت دارندگان حساب قرض الحسنه پس انداز ارزی در صورت دارا بودن شرایط در قرعه کشی بلامانع است.
- تبصره:** به سپرده های ارزی بامتنشاء داخلی قبلی (مفتوحه تا پایان سال ۸۰) نیز تا پایان سررسید سود ریالی به نرخ رسمی قابل پرداخت می باشد لیکن در سررسید، سپرده گذاری با شرایط جدید امکانپذیر است.

۵- نحوه استفاده از حسابهای ارزی و حواله‌های ارزی وارده و ارز نقدی

- ۵-۱- نقل و انتقال ارز از محل حسابهای ارزی و نیز صدور حواله‌های ارزی از محل این حسابها به خارج از کشور مانعی ندارد.
- ۵-۲- واریز وجه حواله‌های ارزی وارده به حسابهای ارزی بلامانع است.
- ۵-۳- صدور حواله‌های ارزی به خارج از کشور از محل حواله‌های ارزی وارده در وجه ذینفع یا غیر آن مانعی ندارد.
- ۵-۴- پرداخت اسکناس از محل حواله‌های ارزی وارده به ذینفع یا غیر آن در حد مقدورات و از محل منابع ارزی آن بانک بلامانع است.
- تیمبره :** چنانچه متقاضیان با پرداخت نقود بیگانه (بصورت نقدی) نسبت به گشایش حساب و یا واریز وجه به حسابهای مفتوحه قبلی اقدام نمایند در صورت تقاضای برداشت از حساب، بانکها موظفند وجه مذکور را عیناً به ارز وصول شده و یا سایر ارزهای جهانروا و از محل منابع ارزی آن بانک با موافقت متقاضی به حساب وی واریز و یا پرداخت نمایند. در این رابطه تاکید می‌نماید اخذ هر گونه تعهد از مشتریان مبنی بر پرداخت ارز در حد مقدورات یا معادل آن به ریال به نرخ رسمی در خصوص اینگونه حسابها ممنوع است
- ۵-۵- حواله‌های ارزی وارده در صورت درخواست دارنده حواله مبنی بر تبدیل به ارز دیگری، با در نظر گرفتن نرخ خرید ارز موضوع حواله در روز مراجعه ذینفع حواله به ریال تبدیل و چنانچه ذینفع حواله درخواست استفاده از وجه حواله بصورت ارز از قبیل واریز به حساب ارزی، صدور حواله، چک بانکی، چک مسافرتی و یا دریافت ارز بصورت اسکناس را داشته باشد، معادل ریالی حاصله به نرخ فروش ارز روزمراجعه مجدداً به ارز مورد درخواست تبدیل و در اختیار ذینفع قرارگیرد.
- ۵-۶- ورود و خروج ارزهای مجاز اشخاص از طریق سیستم بانکی به هرمیزان مجاز می‌باشد.

۵-۷- براساس دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر ارز/اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام همراه مسافر (پیوست شماره ۵ و ضمیمه مربوطه)، ورود ارز/ اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام توسط هر مسافر از خارج از کشور مجموعاً تا سقف مبلغ ده هزار یورو یا معادل آن به سایر ارزها مجاز می باشد. برای ورود ارز/ اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام مجموعاً به مبلغ بیش از ده هزار یورو یا معادل آن به سایر ارزها، طبق ترتیبات تعیین شده در دستورالعمل مزبور، مسافر می بایست در مبادی ورودی به گمرک جمهوری اسلامی ایران مراجعه و ارز/ اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام همراه خود را اظهار و کد رهگیری دریافت نماید.

۵-۸- طبق دستورالعمل اجرایی مذکور، خروج ارز/ اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام توسط هر مسافر به خارج از کشور، مجموعاً تا سقف مبلغ پنج هزار یورو یا معادل آن به سایر ارزها از طریق مرزهای هوایی و تا سقف مبلغ دو هزار یورو یا معادل آن به سایر ارزها از طریق مرزهای زمینی، ریلی و دریایی مجاز می باشد.

تبصره ۱: خروج ارز/ اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام مجموعاً بیش از مبلغ پنج هزار یورو یا معادل آن به سایر ارزها از طریق مرزهای هوایی و بیش از مبلغ دو هزار یورو یا معادل آن به سایر ارزها از طریق مرزهای زمینی، ریلی و دریایی، توسط هر مسافر به خارج از کشور، در صورتی که قبلاً در مبادی ورودی توسط مسافر اظهار شده باشد (موضوع بند ۵-۸ برای مبالغ مازاد بر سقف ۱۰,۰۰۰ یورو یا معادل آن به سایر ارزها)، منوط به ارائه رسید چاپی حاوی کد رهگیری در مبادی خروجی به گمرک ج.ا.ا می باشد.

تبصره ۲: خروج ارز بیش از مبلغ پنج هزار یورو یا معادل آن به سایر ارزها از طریق مرزهای هوایی و بیش از مبلغ دو هزار یورو یا معادل آن به سایر ارزها از طریق مرزهای زمینی، ریلی و دریایی توسط هر مسافر به خارج از کشور، با ارائه اعلامیه بانکی حاکی از فروش ارز به صورت اسکناس در چارچوب ضوابط و مقررات بانک مرکزی، توسط مسافر امکان پذیر می باشد.

۵-۹- واریز نقدی به حساب ارزی و یا حواله آن حداکثر تا سقف مبلغ ده هزار دلار بلامانع می باشد. همچنین واریز نقدی به حساب ارزی و یا حواله آن بیش از سقف مبلغ ده هزار دلار مشروط به رعایت قانون مبارزه با پولشویی و مقررات مربوط بلامانع است.

۵-۱۰- ضوابط و دستورالعمل های مربوط به حساب های ارزی مشمول حساب های ارزی مفتوحه بین بانکی نمی گردد و اینگونه حساب ها از اجرای این دستورالعمل ها مستثنی هستند.

* «پیوست‌ها»

بانک

شعبه

عطف به مصوبه شماره ۲۰۸۶۰/ت/۲۹۷۲۸ هـ مورخ ۱۳۸۳/۵/۱۸ هیأت محترم وزیران خواهشمند است با عنایت به مشمول بودن این وزارت/سازمان/شرکت/و..... (نام برده شود) بر رعایت و اجرای مصوبه مزبور نسبت به فروش معادل دلار ارز ماموریت به آقای/خانم مامور این دستگاه اقدام فرمائید. تاکید می شود که کلیه ضوابط و مقررات موجود در این رابطه رعایت و اجرا گردیده است و مسئولیت تسویه حساب نهایی با مامور اعزامی، بر عهده این دستگاه بوده و نسبت به تحویل ارز مازاد به آن بانک اقدام خواهد شد. ضمناً :

الف) □ در اجرای مصوبه فوق الذکر هیأت محترم وزیران پیوست تصویر مجوز شماره مورخ هیأت محترم نظارت بر سفرهای خارجی کارکنان که بعنوان مأموریت غیر ثابت تلقی شده جهت ضبط در سوابق تقدیم می گردد.

ب) □ با توجه به استثنائات تصریح شده در مصوبه فوق الذکر هیأت محترم وزیران (ماده ۱۱) ضرورتی به اخذ مجوز از هیأت محترم نظارت بر سفرهای خارجی کارکنان نبوده و مسئولیت و تبعات ناشی از آن را می پذیرد.

معاونت اداری و مالی

ذیحساب و مدیر امور مالی

«پیوست شماره ۱ - ب»

«بسمه تعالی»

بانک

شعبه

دلار ارز

خواهشمنداست نسبت به فروش معادل

ماموریت به آقای/خانم

مامور این شرکت/نهاد/و... (نام برده شود)

اقدام فرمائید. تاکید می شود که کلیه ضوابط و مقررات مربوط در این رابطه رعایت و اجرا گردیده است و مسئولیت تسویه حساب نهایی با مامور اعزامی، با این دستگاه بوده و نسبت به تحویل ارز مازاد به آن بانک اقدام خواهد شد.

ضمناً این دستگاه ملزم به رعایت مصوبه شماره ۲۰۸۶۰/ت/۲۹۷۲۸ هـ مورخ

۱۳۸۳/۵/۱۸ هیأت محترم وزیران نمی باشد و مسئولیت های قانونی و متبادره را می پذیرد.

معاونت اداری و مالی

ذیحساب و مدیر امور مالی

شماره: ۶۰/۱۰۲۲

تاریخ: ۱۳۹۰/۸/۳

«پیوست شماره ۲»

«بسمه تعالی»

فرم درخواست مربوط به اشخاص حقوقی متقاضی خریدارز

شماره ثبت:

نام شرکت / موسسه:

نوع فعالیت:

نوع مالکیت:

نام و نام خانوادگی مدیر عامل:

آدرس، شماره تلفن و شماره فاکس شرکت / موسسه:

میزان و نوع ارز مورد تقاضا:

نام و مشخصات دریافت کننده ارز:

آدرس و یا شماره حساب دریافت کننده ارز:

علت درخواست خرید و انتقال ارز:

امضاء

هویت متقاضی توسط اینجانب ..... احراز گردید.

امضاء مجاز شعبه

شماره: ۶۰/۱۰۲۲

تاریخ: ۱۳۹۰/۸/۳

«پیوست شماره ۳»

«بسمه تعالی»

فرم درخواست مربوط به اشخاص حقیقی متقاضی خریدارز

نام و نام خانوادگی متقاضی: نام پدر: محل و تاریخ تولد:

شماره و محل صدور شناسنامه یا گذرنامه: شغل:

آدرس و شماره تلفن محل کار:

آدرس و شماره تلفن محل اقامت:

میزان و نوع ارز مورد تقاضا:

نام و مشخصات دریافت کننده ارز:

آدرس و یا شماره حساب دریافت کننده ارز:

علت درخواست خرید و انتقال ارز:

امضاء

هویت متقاضی توسط اینجانب ..... احراز گردید.

امضاء مجاز شعبه

«پیوست شماره ۴»

«درخواست گشایش حساب ارزی»

«مخصوص وزارتخانه‌ها، سازمانهای دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی،
نهادهای عمومی غیردولتی و شرکتهای ملی شده تحت پوشش»

۱- مشخصات متقاضی:

• موضوع فعالیت:

• نوع دستگاه:

☐ وزارتخانه ☐ شرکت دولتی ☐ موسسه دولتی ☐ نهاد عمومی غیردولتی

☐ سایر - شرح دهید .....

• مجوز تاسیس:

• پایان سال مالی دستگاه متقاضی:

• آدرس کامل متقاضی:

۲- مشخصات حساب:

• نوع حساب ارزی مورد درخواست:

☐ دیداری ☐ مدت دار ☐ سایر - توضیح داده شود

• نوع ارز:

• نام بانک و شعبه (در صورتیکه بانک خارج از کشور باشد به لاتین تایپ شود):

• آدرس کامل بانک:

• شماره و تاریخ موافقتنامه اداره کل خزانه وزارت امور اقتصادی و دارایی:

• شرح وجوهی که به حساب واریز می شود (حتی الامکان طبقه بندی شود):

• شرح وجوهی که از حساب برداشت می شود (حتی الامکان طبقه بندی شود):

• طول دوره مورد نیاز برای استفاده از حساب ارزی:

• چنانچه حساب مورد درخواست نزد یکی از بانکهای خارج از کشور گشایش شود دلایل لزوم گشایش حساب در خارج از کشور را ذکر فرمائید:

❖ توضیح: در صورت لزوم برای پاسخ به سؤالات و توضیحات اضافی از طریق الصاق برگ اضافی اقدام فرمائید.

مدارک زیر به ضمیمه تقدیم می شود:

(۱) فتوکی مصدق اساسنامه دستگاه متقاضی.

(۲) فتوکی موافقتنامه اداره کل خزانه وزارت امور اقتصادی و دارایی.

محل امضاء و مهر دستگاه متقاضی:

« تعهدنامه »

بدینوسیله متقاضی در قبال بانک مرکزی قبول و تعهد می نماید:

- ۱- هرگونه تغییر در اطلاعات مذکور در بند ۲ ظهر این فرم پس از اعلام به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و اخذ مجوز امکانپذیر است.
  - ۲- اطلاعات مندرج در این فرم و تغییرات بعدی را به اطلاع حسابرسان خود رسانده و در قرارداد حسابرسی سالانه، حسابرسان را ملزم به رسیدگی و انطباق عملکرد حساب با شرایط مورد قبول بانک مرکزی نماید.
  - ۳- از حساب ارزی صرفاً برای موارد مندرج در این فرم استفاده شود.
  - ۴- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران می تواند بنابه صلاحدید و تشخیص خود مجوزهای صادره قبلی را عنداللزوم لغو نماید.
  - ۵- چنانچه مجوز بانک مرکزی بطور موقت و برای زمان محدود صادر شده باشد، پس از پایان دوره، گزارش خلاصه ای از عملیات حساب به بانک ارائه و نسبت به مسدود نمودن اقدام نماید.
  - ۶- بموجب درخواست کتبی از بانک گشایش کننده حساب درخواست نماید که اطلاعات مورد نیاز بانک مرکزی در رابطه با حساب را عنداللزوم در اختیار بانک قرار دهد.
- اینجانبان که حسب اساسنامه شرکت و پست سازمانی دارای حق امضاء اسناد تعهدآور شرکت می باشیم با آگاهی کامل از الزامات قانونی ضمن تأیید صحت اطلاعات مندرج در این فرم اعلام می داریم که عدم رعایت شرایط فوق توسط متقاضی به منزله لغو مجوز صادره بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران می باشد و به همین جهت آن را امضاء می کنیم.

تاریخ

محل امضاء و مهر دستگاه متقاضی:

«دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر ارزش اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام همراه مسافر»

مفاد این دستورالعمل در ارتباط با کلیه مبادی مندرج در جدول پیوست لازم‌الاجرا می‌باشد. درخصوص سایر مبادی (به غیر از فهرست پیوست) ورود ارزش اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام مجموعاً تا سقف مبلغ ده هزار (۱۰,۰۰۰) یورو یا معادل آن به سایر ارزها مجاز بوده و ورود ارزش اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام مجموعاً بیش از مبلغ ده هزار (۱۰,۰۰۰) یورو یا معادل آن به سایر ارزها مجاز نمی‌باشد. همچنین خروج ارزش اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام توسط هر مسافر به خارج از کشور از طریق سایر مبادی، مجموعاً تا سقف مبلغ پنج هزار (۵,۰۰۰) یورو یا معادل آن به سایر ارزها از مرزهای هوایی و تا سقف مبلغ دو هزار (۲,۰۰۰) یورو یا معادل آن به سایر ارزها از مرزهای زمینی، ریلی و دریایی مجاز بوده و خروج ارزش اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام مازاد بر سقف مبالغ مذکور مجاز نمی‌باشد.

ماده ۱- ورود ارزش اسناد بانکی (از قبیل چک بانکی، چک تضمینی، چک مسافرتی و سایر اسناد مالی قابل انتقال) و اوراق بهادار بی نام مانند اوراق قرضه به صورت فیزیکی به هر طریق توسط هر مسافر از خارج از کشور تا سقف مبلغ ده هزار (۱۰,۰۰۰) یورو یا معادل آن به سایر ارزها نیاز به اظهار نداشته و برای ورود ارزش اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام مجموعاً به مبلغ بیش از سقف تعیین شده، مسافر می‌بایست در مبادی ورودی نسبت به اظهار ارزش اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام همراه خود (به صورت کتبی یا شفاهی) به گمرک جمهوری اسلامی ایران اقدام و اطلاعات موردنیاز را به صورت سیستمی از طریق درگاه گمرک ج.ا.ا ثبت نماید. ضمناً مسافر می‌تواند قبل از ورود به کشور از طریق درگاه مزبور، ارزش اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام همراه خود را به صورت سیستمی اظهار نماید.

ماده ۲- پس از اظهار ارزش اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام مازاد بر مبلغ ده هزار (۱۰,۰۰۰) یورو یا معادل آن به سایر ارزها توسط مسافر و دریافت کد رهگیری، گمرک ج.ا.ا ضمن ارجاع سیستمی اطلاعات اظهارشده به درگاه بانک ملی ایران، نسبت به راهنمایی مسافر به باجه بانک ملی ایران اقدام می‌نماید.

ماده ۳- در موارد ارجاعی که ظن به پولشویی و تأمین مالی تروریسم از سوی گمرک ج.ا.ا وجود ندارد، بانک ملی ایران می‌بایست صرفاً نسبت به شمارش و تأیید مبلغ ارزش اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام اظهار شده، اقدام و پس از ارائه رسید چاپی حاوی کد رهگیری، مبلغ و نوع ارزش اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام به مسافر، مراتب را به صورت سیستمی به گمرک ج.ا.ا اعلام نماید. ضمناً در این موارد نیاز به نگهداری ارزش توسط بانک ملی ایران نبوده و همچنین ضرورتی به استعلام مراتب از مرکز اطلاعات مالی و مبارزه با پولشویی توسط گمرک ج.ا.ا وجود نخواهد داشت.

ماده ۴- در موارد ارجاعی که ظن به پولشویی و تأمین مالی تروریسم از سوی گمرک ج.ا.ا وجود دارد، بانک ملی ایران موظف است ضمن شمارش و تأیید مبلغ ارزش اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام اظهار شده، نسبت به دریافت و نگهداری ارزش مربوطه اقدام و پس از ارائه رسید چاپی حاوی کد رهگیری، مبلغ و نوع ارزش اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام به مسافر، مراتب را به صورت سیستمی به گمرک ج.ا.ا اعلام و گمرک ج.ا.ا نیز نسبت به استعلام مراتب از مرکز اطلاعات مالی و مبارزه با پولشویی اقدام نماید.

ماده ۵- مرکز اطلاعات مالی و مبارزه با پولشویی، پس از بررسی نسبت به اعلام نتیجه به گمرک ج.ا.ا اقدام می‌نماید.

ماده ۶- در صورت تأیید منشاء ارزش اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام از سوی مرکز اطلاعات مالی و مبارزه با پولشویی، مراتب از طریق گمرک ج.ا.ا به بانک ملی ایران اعلام و بانک مزبور بنا به درخواست مسافر یا نماینده قانونی ایشان، درخصوص ارزش نسبت به حواله وجه به داخل و یا خارج از کشور در چارچوب مقررات ارزی، پرداخت عین ارزش و یا خرید آن به نرخ روز اعلامی از سوی بانک مرکزی و درخصوص اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام نسبت به استرداد آن اقدام و اطلاعات نحوه استرداد ارزش اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام را در سامانه ثبت می‌نماید.

تبصره ۱- چنانچه ارزش فیزیکی جزء اسعار جهان‌روا نبوده و یا به تشخیص بانک ملی ایران قابلیت مصرف نداشته باشد، عین ارزش به مسافر مسترد می‌گردد.

تبصره ۲- در صورت درخواست مسافر مبنی بر حواله وجه به خارج از کشور، بانک ملی ایران می‌بایست نسبت به ابطال سیستمی کد رهگیری مأخوذه بابت ارزش اظهارشده و رسید چاپی آن اقدام و مراتب را به گمرک ج.ا.ا اعلام نماید.

ماده ۷- خروج ارزش اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام به صورت فیزیکی به هر طریق توسط هر مسافر به خارج از کشور، مجموعاً تا سقف مبلغ پنج هزار (۵,۰۰۰) یورو یا معادل آن به سایر ارزها از مرزهای هوایی و تا سقف مبلغ دو هزار (۲,۰۰۰) یورو یا معادل آن به سایر ارزها از مرزهای زمینی، ریلی و دریایی مجاز می‌باشد.

ماده ۸- خروج ارز/ اسناد بانکی و اوراق بهادار بی‌نام مجموعاً مازاد بر مبلغ پنج هزار (۵,۰۰۰) یورو یا معادل آن به سایر ارزها برای مرزهای هوایی و مبلغ دو هزار (۲,۰۰۰) یورو یا معادل آن به سایر ارزها برای مرزهای زمینی، ریلی و دریایی توسط هر مسافر به خارج از کشور، منوط به اظهار آن در زمان ورود به کشور و مشروط به ارائه رسید چاپی حاوی کد رهگیری صادره از سوی باجه بانک ملی ایران و تا سقف مبلغ مندرج در رسید مزبور در مبادی خروجی به گمرک ج.ا.ا خواهد بود.

ماده ۹- خروج ارز/ اسناد بانکی و اوراق بهادار بی‌نام صرفاً توسط شخص اظهار کننده، به همان نوع ارز/ اسناد بانکی و اوراق بهادار بی‌نام اظهار شده مجاز خواهد بود.

ماده ۱۰- در صورتی که مسافر قصد خروج کل ارز/ اسناد بانکی و اوراق بهادار بی‌نام اظهار شده را داشته باشد، گمرک ج.ا.ا نسبت به ابطال سیستمی کد رهگیری مأخوذه بابت ارز/ اسناد بانکی و اوراق بهادار بی‌نام اظهار شده و رسید چاپی آن اقدام می‌نماید.

ماده ۱۱- در صورتی که مسافر قصد خروج ارز به میزان کمتر از مبلغ اظهار شده را داشته باشد، گمرک ج.ا.ا مسافر را به باجه بانک ملی ایران راهنمایی نموده و بانک ملی ایران نیز ضمن کسر مبلغ موردنظر از مبلغ اظهار شده در سامانه مربوطه، نسبت به صدور رسید چاپی جدید اقدام و مراتب را به گمرک ج.ا.ا اعلام می‌نماید.

تبصره: مفاد این ماده مشمول اسناد بانکی و اوراق بهادار بی‌نام نمی‌باشد.

ماده ۱۲- در صورت عدم تأیید منشاء ارز/ اسناد بانکی و اوراق بهادار بی‌نام، مرکز اطلاعات مالی و مبارزه با پولشویی، ضمن طرح شکایت در مرجع قضایی، مراتب را جهت درج در سامانه به گمرک ج.ا.ا اعلام می‌نماید.

ماده ۱۳- در صورت صدور رأی برائت قطعی از سوی مرجع قضایی، مرکز اطلاعات مالی و مبارزه با پولشویی مراتب را از طریق گمرک ج.ا.ا به بانک ملی ایران اعلام و بانک مزبور براساس مفاد ماده (۶) این دستورالعمل اقدام می‌نماید.

ماده ۱۴- در صورت صدور رأی محکومیت قطعی از سوی مرجع قضایی، مرکز اطلاعات مالی و مبارزه با پولشویی مراتب را از طریق گمرک ج.ا.ا به بانک ملی ایران اعلام و بانک مزبور ضمن ابطال سیستمی کد رهگیری مأخوذه بابت ارز/ اسناد بانکی و اوراق بهادار بی‌نام اظهار شده در سامانه و اعلام مراتب به گمرک ج.ا.ا، عین ارز اظهار شده را به اداره نشر اسکناس و خزانه بانک مرکزی ج.ا.ا تحویل نموده و اداره مزبور نیز نسبت به خرید ارز به نرخ روز و واریز معادل ریالی آن به حساب تعیین شده از سوی خزانه‌داری کل کشور اقدام می‌نماید. در خصوص اسناد بانکی و اوراق بهادار بی‌نام، واریز معادل ریالی آن به نرخ روز به حساب خزانه، منوط به وصول وجه اسناد و اوراق مزبور خواهد بود.

ماده ۱۵- تا قبل از ورود مسافر به کشور، مسافر می‌تواند نسبت به مرجوع نمودن ارز/ اسناد بانکی و اوراق بهادار بی‌نام مازاد بر مبلغ ده هزار (۱۰,۰۰۰) یورو یا معادل آن به سایر ارزها اعم از آنکه آن را اظهار نموده و یا ننموده باشد، اقدام نماید.

تبصره: در صورتی که ارز/ اسناد بانکی و اوراق بهادار بی‌نام توسط مسافر اظهار شده باشد، بانک ملی ایران بدون قید و شرط عین ارز/ اسناد بانکی و اوراق بهادار بی‌نام را به مسافر مسترد و هم‌زمان مراتب را جهت ابطال سیستمی کد رهگیری مأخوذه بابت ارز/ اسناد بانکی و اوراق بهادار بی‌نام اظهار شده به گمرک ج.ا.ا اعلام و متعاقباً گمرک ج.ا.ا نیز مراتب ابطال را به صورت سیستمی به مرکز اطلاعات مالی و مبارزه با پولشویی اعلام می‌نماید.

ماده ۱۶- در خصوص رانندگان بخش حمل و نقل بین‌المللی، خلبانان، کاپیتان‌های کشتی و خدمه آن‌ها رعایت موارد فوق الزامی است.

تبصره: خروج ارز/ اسناد بانکی و اوراق بهادار بی‌نام توسط رانندگان بخش حمل و نقل بین‌المللی به مقصد کشورهای همسایه دارای مرز مشترک زمینی با ایران (ترکیه، عراق، افغانستان، پاکستان، ترکمنستان، آذربایجان و ارمنستان) مجموعاً تا سقف مبلغ دو هزار (۲,۰۰۰) یورو یا معادل آن به سایر ارزها و برای سایر کشورها مجموعاً تا سقف مبلغ پنج هزار (۵,۰۰۰) یورو یا معادل آن به سایر ارزها مجاز می‌باشد.

ماده ۱۷- با توجه به اتمام مهلت زمانی پیش‌بینی شده برای ثبت اطلاعات مربوط به اظهارنامه‌های غیرالکترونیکی قبلی صادره توسط بانک ملی ایران (صادر قبل از ابلاغیه شماره ۹۵/۲۶۵۰۴۱ مورخ ۱۳۹۵/۸/۱۹ بانک مرکزی ج.ا.ا) و دریافت کد رهگیری در پایگاه اطلاع رسانی گمرک ج.ا.ا، امکان خروج ارز با ارائه اظهارنامه‌های مذکور امکان‌پذیر نمی‌باشد.

ماده ۱۸- ورود و خروج ارز/ اسناد بانکی و اوراق بهادار بی‌نام از طریق مراسلات پستی و حمل بار بیش از مبلغ پنج هزار (۵,۰۰۰) یورو یا معادل آن به سایر ارزها ممنوع می‌باشد.

ماده ۱۹- عدم رعایت ضوابط فوق، مشمول مجازات مقرر در قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب سال ۱۳۹۲ خواهد بود.

ماده ۲۰- در راستای اجرای قوانین و مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم، چنانچه مأمورین و یا ضابطین قانونی مربوطه برای مبالغ کمتر از سقف ۱۰,۰۰۰ یورو یا معادل آن به سایر ارزها، ظن به پولشویی، تأمین مالی تروریسم یا سایر جرائم منشاء مرتبط پیدا کنند، اقدامات لازم طبق روال مشابه موضوع ماده (۴) فوق صورت می‌پذیرد. ۴۹۷۳۶۸۵/ج

«ضمیمه پیوست شماره ۵»

اسامی باجه‌های اعلامی از سوی بانک ملی ایران مستقر در مبادی ورودی و خروجی کشور

ردیف	نام استان	شعبه/باجه	کد شعبه/کد باجه
۱	آذربایجان غربی	فرودگاه ارومیه	۵۱۰۱
		گمرک بازرگان	۵۳۸۲
		گمرک مرز سرو	۵۱۲۲
		گمرک مرز تمرچین	۵۲۳۹
		باجه گمرک مرز رازی	۵۲۶۱
		باجه گمرک پلدشت	۵۳۸۰
۲	اردبیل	گمرک بيله‌سوار	۴۸۹۳
۳	کردستان	باشماق	۵۵۹۳
۴	خوزستان	باجه فرودگاه اهواز	۶۵۸۰
۵	ایلام	پایانه مرزی مهران	۵۹۹۳
۶	کرمانشاه	باجه پرویز خان	۵۹۲۲
		گمرک خسروی	۵۹۳۳
۷	آذربایجان شرقی	باجه فرودگاه تبریز	۴۵۰۷
		شعبه گمرک پل چوبی جلفا	۴۷۷۵
		باجه گمرک نوردوز	۴۷۷۶
۸	گلستان	شعبه مرز پل گنبد کاووس	۹۳۱۵
۹	گیلان	گمرک آستارا	۴۲۷۱
۱۰	تهران	باجه فرودگاه امام خمینی (ره)	۱۰۲۴
۱۱	اصفهان	باجه فرودگاه اصفهان	۳۰۰۸
۱۲	فارس	باجه فرودگاه شیراز	۷۲۵۴
۱۳	هرمزگان	باجه فرودگاه بندرعباس	۷۸۱۴
۱۴	سیستان و بلوچستان	باجه فرودگاه زاهدان	۸۳۲۲
		باجه گمرک میرجاوه	۸۳۲۴
		باجه گمرک میلک زابل	۸۴۵۱
۱۵	خراسان رضوی	باجه فرودگاه مشهد	۸۵۴۰
		گمرک دوغارون تایباد	۸۷۶۹
		گمرک لطف‌آباد درگز	۸۸۱۳
		گمرک سرخس	۸۶۳۰
		گمرک باجگیران	۸۶۴۹

«بسمه تعالی»

به استناد بند (الف) ماده (۷) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز و همچنین بند «پ» ماده (۵) آئین نامه اجرایی مواد (۵) و (۶) قانون مذکور و تبصره ذیل ماده (۷) ابلاغیه شماره ۵۳۸۸۷/۱۲۵۶۱۲ مورخ ۱۳۹۵/۱۰/۱۲ معاون اول محترم رئیس جمهور و رئیس ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی، «دستورالعمل اجرایی مربوط به تعیین میزان ارز قابل حمل، نگهداری و مبادله در داخل کشور»، به شرح ذیل ابلاغ می گردد:

ماده ۱- تعاریف:

- ۱-۱- **شخص یا اشخاص:** اعم از تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی ایرانی و خارجی.
- ۲-۱- **موسسه اعتباری:** بانک و موسسه اعتباری غیر بانکی که به موجب قانون و یا اجازه نامه بانک مرکزی تأسیس شده و تحت نظارت بانک مرکزی فعالیت می نماید و مجاز به انجام عملیات ارزی می باشد.
- ۳-۱- **صرافی:** شرکتی که دارای اجازه نامه فعالیت از بانک مرکزی برای انجام عملیات صرافی بوده و تاریخ اجازه نامه فعالیت آن، منقضی نشده باشد.
- ۴-۱- **سند موسسه اعتباری:** سندی که مبین پرداخت مبلغ مربوطه به شخص (برداشت از حساب ارزی و یا فروش ارز) توسط موسسه اعتباری باشد.
- ۵-۱- **رسید سنا:** رسید با مهر صرافی مجاز که مبین پرداخت ارز مربوطه به شخص با ثبت در سامانه سنا باشد.
- ۶-۱- **اظهارنامه گمرکی:** رسید چاپی صادره توسط گمرک جمهوری اسلامی ایران حاوی کد رهگیری که بیانگر اظهار ارز توسط شخص حقیقی در هنگام ورود به کشور باشد.
- ۷-۱- **حمل:** نقل و انتقال فیزیکی ارز (اسکناس).
- ماده ۲- **حمل و نگهداری ارز (اسکناس)** توسط اشخاص حداکثر تا سقف مبلغ ۱۰,۰۰۰ یورو یا معادل آن به سایر ارزها بلامانع می باشد.
- ماده ۳- **حمل و نگهداری ارز (اسکناس)** برای مبالغ بیشتر از ۱۰,۰۰۰ یورو یا معادل آن به سایر ارزها توسط اشخاص، صرفاً در صورت داشتن یکی از مدارک ذیل مجاز می باشد:

الف - سند موسسه اعتباری

ب - رسید سنا

ج - اظهارنامه گمرکی

(پیوست شماره ۶)

ماده ۴- سند موسسه اعتباری و رسید سنا، حداکثر ۶ ماه از تاریخ صدور دارای اعتبار می‌باشد. قبل از انقضای مهلت مذکور، دارندگان سند موسسه اعتباری و رسید سنا مکلفند به یکی از روش‌های ذیل عمل نمایند:

الف- واریز ارز مربوطه به حساب ارزی نزد یکی از موسسات اعتباری؛

ب- فروش ارز به یکی از موسسات اعتباری به نرخ بازار (مندرج در سامانه معاملات الکترونیکی ارز ETS) و یا فروش به صرافی با درج در سامانه سنا.

بدیهی است پس از گذشت ۶ ماه اسناد مذکور فاقد اعتبار بوده و مشمول قوانین و مقررات مربوطه می‌گردد.

ماده ۵- درخصوص ارزهای بیشتر از ۱۰,۰۰۰ یورو یا معادل آن به سایر ارزها نزد اشخاص که از مهلت سند موسسه اعتباری یا رسید سنا آنها بیش از شش ماه گذشته باشد، از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل سند موسسه اعتباری و رسید سنا آنها سه ماه دارای اعتبار بوده و لازم است در بازه زمانی مذکور به یکی از روش‌های ذیل ماده (۴) عمل گردد.

ماده ۶- موسسه اعتباری از مفاد این دستورالعمل مستثنی بوده و حمل ارز متعلق به موسسه مذکور توسط نماینده آنها منوط به ارائه معرفی نامه رسمی از سوی موسسه، حاوی مشخصات هویتی حامل، مبدأ و مقصد ارز، میزان و نوع ارز و علت حمل و جابجایی می‌باشد.

ماده ۷- صرافی از مفاد این دستورالعمل مستثنی بوده و حمل ارز متعلق به صرافی توسط نماینده آنها منوط به در اختیار داشتن معرفی نامه ممهور به مهر و امضا مجاز صرافی، مشخصات حامل، مبدأ و مقصد حمل ارز، میزان و نوع ارز و علت جابجایی به همراه رسید سنا می‌باشد.

تبصره: معرفی نامه ممهور به مهر و امضاء مجاز صرافی، صرفاً برای حمل ارز میان صرافی‌ها، بانک و بازار متشکل ارزی قابلیت استفاده دارد.

ماده ۸- چنانچه مشخص گردد که منشاء ارزهای موضوع این دستورالعمل حاصل از پولشویی و تأمین مالی تروریسم می‌باشد، برابر قوانین و مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم عمل خواهد شد.

ماده ۹- کلیه اقدامات مذکور در این دستورالعمل هیچ‌گونه اثری در خصوص منشاء ارزهای حاصله ایجاد نخواهد کرد. از این رو چنانچه در هر مرحله مشخص گردد که ارزهای نگهداری شده حاصل از جرایم منشاء پولشویی بوده و یا به قصد تأمین مالی تروریسم نگهداری می‌شود، مشمول ضوابط مقرر در خصوص مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم خواهند بود.

ماده ۱۰- هرگونه مبادله/خرید و فروش ارز، خارج از سیستم بانکی و یا صرافی مجاز، ممنوع است. /۴۵۵۲۲۸۰/ج